

Europeisk omsorgsstrategi: Medlemsstaterna måste agera nu!

Gemensamt uttalande av den europeiska federationen för sociala arbetsgivare och den europeiska federationen för offentliganställdas förbund

2023-01-18

Europeiska kommissionen offentliggjorde sin europeiska omsorgsstrategi september 2022. De åtföljande rådsrekommendationerna om barn i åldrarna 0-6 år i barnomsorg (ECEC; Early Childhood Education and Care) och om långtidsvård (LTC; Long Term Care) har nu antagits av de 27 medlemsstaterna.

I och med antagandet, den 8 december 2022, förbinder sig alla EU:s medlemsstater att genomföra principerna i de två rådsrekommendationerna på nationell nivå. Det växande behovet av högkvalitativa, överkomliga och tillgängliga sociala tjänster och de utmaningar som är förknippade med detta måste medlemsstaterna snarast ta itu med.

Varför denna omsorgsstrategi?

- De flesta av EU:s medlemsstater rapporterar om betydande personalbrist inom vård- och omsorgssektorn, och klyftan mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft ökar.
- Antalet personer med behov av långtidsvård kommer att öka med 23 % fram till 2050.
- Sektorn har stor potential att skapa arbetstillfällen: mer än 1,6 miljoner arbetstagare inom långtidsvård kommer att behövas 2050 för att bibehålla täckningen på nuvarande nivå.
- Trots en växande efterfrågan är det på grund av låga löner och dåliga arbetsvillkor inom sektorn svårt att locka till sig och behålla kvalificerad arbetskraft.
- Mer än en tredjedel av de anställda inom sektorn är mellan 50 och 64 år gamla.
- Eftersom 90 % av de yrkesverksamma vårdgivarna är kvinnor bidrar låga löner inom denna sektor i hög grad till Europas löneskillnader mellan könen.
- På grund av bristen på prisvärda och tillgängliga sociala tjänster tar många släktingar, vänner och grannar – varav de allra flesta är kvinnor – på sig informella omsorgsroller.

De sociala arbetsgivarna och EPSU stöder de principer som ingår i EU:s omsorgsstrategi och kravet på tillräcklig och hållbar offentlig finansiering av sociala tjänster och arbetskraft.

I linje med rådets rekommendationer uppmanar de sociala arbetsgivarna och EPSU EU:s medlemsstater att agera nu för att:

- Tillhandahålla tillräcklig och hållbar finansiering för behovsbaserad långtidsvård, barnomsorg och andra sociala tjänster.
- I samarbete med de sociala parterna inrätta samordningsmekanismer för långtidsvård, barnomsorg och andra sociala tjänster, som ska utforma, genomföra och övervaka politiska åtgärder och investeringar. Dessa åtgärder, liksom den offentliga finansieringen, måste förbättra kvaliteten på och tillgängligheten till vård- och omsorgstjänsterna samt arbetsvillkoren inom sektorn.
- Genom allmän tillgång till sociala tjänster till överkomliga priser säkerställa att informell vård och omsorg alltid är ett val och inte en nödvändighet. Medlemsstaterna måste också främja mellanliggande lösningar och stöd för att underlätta kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.
- Ta itu med personalbristen genom att garantera arbete av hög kvalitet samt goda arbetsvillkor för professionella arbetstagare inom vård och omsorg genom kollektivavtal. Förutom tillräcklig finansiering är den sociala dialogen avgörande för att säkerställa kollektivavtal som ger anständiga löner, goda arbetsvillkor och gott arbetarskydd. Ett snabbt inrättande av en sektorspecifik social dialogkommitté på EU-nivå, vilket har begärts av EPSU och de sociala arbetsgivarna, och som det finns en stark förväntan på, kommer att hjälpa.
- Samarbeta med sociala parter för att göra sektorn mer attraktiv. Detta kan göras genom att tillhandahålla bättre yrkesutbildning, bygga upp karriärvägar och uppvärdera vård- och omsorgspersonalens yrkesstatus, legalisera och skydda irreguljära migranter som arbetar inom vård och omsorg, varav många arbetar inom hushåll, samt bekämpa könssegregering.
- Involvera arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av digitala lösningar inom sektorn så att de medför verkliga fördelar för arbetstagare och mottagare och inte på något sätt ersätter mänsklig interaktion.

Gregor Tomschizek

Ordförande för de sociala arbetsgivarna

Jan Willem Goudriaan

EPSU:s generalsekreterare

Den europeiska federationen för sociala arbetsgivare representerar arbetsgivare inom sociala tjänster på europeisk nivå. Det är den mest representativa europeiska arbetsgivarorganisationen för den privata sektorns del inom sociala tjänster. Dess 30 medlemmar i 19 länder är verksamma inom omsorg- och stödtjänster för äldre personer, personer med funktionshinder, barn och andra exkluderade eller missgynnade personer. De sociala arbetsgivarna bidrar till att tillhandahålla tjänster av hög kvalitet och arbetstillfällen av hög kvalitet genom att stärka arbetsgivarnas ställning inom sociala tjänster på EU-nivå och på nationell nivå, fastställa gemensamma ståndpunkter mellan medlemmarna, delta i den sociala dialogen på europeisk nivå och förhandla med europeiska fackliga organisationer.

Den europeiska federationen för offentliganställdas förbund (EPSU) samlar fackföreningar från hela Europa och representerar över 8 miljoner statsanställda. Det är den representativa europeiska fackliga organisationen inom den sociala tjänstesektorn. EPSU arbetar hårt för att åstadkomma bättre arbetsvillkor, förbättrad hälsa och säkerhet och ökade rättigheter för sina medlemmar. Genom att sätta oss ner tillsammans med arbetsgivare på europeisk nivå förhandlar vi fram avtal om bästa praxis som förbättrar arbetslivet för arbetstagare inom statliga tjänster och säkerställer tjänster av hög kvalitet för medborgarna.

